

Præsten

PRÆSTEFORENINGENS BLAD » 116. ÅRGANG

» 23. JANUAR 2026

» #4

AKTUELT

Nye ansigter i HB

SIDE 43

PRÆDIKENVEJLEDNING

Længslen og vejen

SIDE 51

ANMELDELSE

Den hårdeste rock som gudstjeneste

SIDE 54

GRATIS UNDERVISNINGSMATERIALE

DIAKONI OG NÆSTEKÆRLIGHED

Giv konfirmander indsigt og udsyn med
Folkekirkens Nødhjælp.

WWW.NØDHJÆLP.DK/TAGDEL

AKTUELT

Foreløbig dagsorden for repræsentantskabsmødet 2026

Generalforsamling i Danmarks gejstlige Brandsocietet

SIDE 42

Vejen til og gennem præstelivet skal styrkes
Af Signe Ettrup Larsen

SIDE 43

ANMELDELSE

Lise Ludvigsen
Religion og det senmoderne samfund
(Flemming Kloster Poulsen)

SIDE 46

BOGTRÆET

Detaljerne
Af Hanne Jul Jakobsen

SIDE 48

DEBAT

Husk uvidenheden!
Af Richardt Riis

SIDE 49

PRÆDIKENVEJLEDNING

Søndag seksagesima
Af Mette Marie Trankjær

SIDE 51

TEOLOGI OG KULTUR

Hartmut Rosa
Når monstre brøler, og engle synger
(Thomas Godsk Larsen)

SIDE 54

RUBRIKKER

Uge til uge	SIDE 58
Fra sekretariatet	SIDE 58
Personalia	SIDE 58
Ledige stillinger	SIDE 59

VIDSTE DU, AT

SIDE 58

Forsidefoto:
Indisk mosaik

Den nye hovedbestyrelse 2026-2029. Bagerst fra venstre Martin Rønkilde, Natalia Packert Andresen, formand Pernille Vigsø Bagge, Aksel Friberg og Mette Kathrine Grosbøll, forrest fra venstre næstformand Iben Johanne Thomsen, Katrine Bjørn Andersen, hovedkasserer Torben Ebbesen og Kristoffer Johannes Schmidt-Hansen

Præsteforeningen har fået en ny hovedbestyrelse efter valget i november. Hovedbestyrelsen konstituerede sig forleden med et genvalgt formandskab og nye medlemmer på flere udvalgsposter. Læs interviewet med stud. theol. Aksel Friberg og hospice- og sognepræst Natalia Packert Andresen. Og tjek listen over foreningens udvalg og eksterne repræsentationer.

»**Resultatet er blevet** et meget brugbart overblik over religionens aktuelle former i vores senmoderne samfund - og dermed en bog, som er højst relevant for præster, som til dagligt møder menesker med vidt forskellige religiøse tanker, ideer og spørgsmål«. Flemming Kloster Poulsen har læst en vigtig bog om religion.

Hvad har den hårdeste metalrock med teologien at gøre? Thomas Godsk Larsen fortæller om sin egen vilde ungdom, mens han dykker ned i resultatet af Hartmut Rosas. Og konkluderer, at her er noget at finde om »den dybe eksistentielle betydning, metal har for mennesker overalt på jorden, fordi de her finder mund og mæle til eksistentielle grænseerfaringer: mørke, død, lidelse ...«.

Jakob Brønnum
Redaktør

Præsteforeningen

FORELØBIG DAGSORDEN FOR REPRÆSENTANTSKABSMØDET 2026

Den danske Præsteforening afholder ordinært repræsentantskabsmøde fra tirsdag den 3. marts kl. 10.00 til onsdag den 4. marts 2026 kl. 9.00 på Hotel Severin, Skovsvinget 25, 5500 Middelfart.

DAGSORDEN FOR DET ORDINÆRE REPRÆSENTANTSKABSMØDE:

1) Valg af dirigent	6) Forslag
2) Navneoprøb	• Der er ikke indkommet forslag
3) Forelæggelse af hovedbestyrelsens årsberetning til godkendelse	7) Valg af revisorer og revisorsuppleant
• Beretningen er udsendt digitalt	• Hovedbestyrelsen foreslår genvalg af sognepræst Lisbeth Munk Madsen som revisor og genvalg af provst Jens Elkjær Petersen som revisorsuppleant
4) Forelæggelse af regnskab for foregående kalenderår til godkendelse	8) Åben debat
• Regnskab udsendes digitalt medio februar 2026	9) Eventuelt
5) Forelæggelse af budget for det kommende kalenderår til drøftelse	
• Budget udsendes digitalt medio februar 2026	

GENERALFORSAMLING I DANMARKS GEJSTLIGE BRANDSOCIETET

I forbindelse med Præsteforeningens repræsentantskabsmøde afholdes generalforsamling i Danmarks gejstlige Brandsocietet.

DAGSORDEN:

1) Valg af dirigent	5) Valg af to revisorer, hvoraf en skal være statsautoriseret
2) Beretning og regnskab 2024	• Der foreslås valg af provst Jette Marie Bundgaard-Nielsen
• Regnskab udsendes digitalt.	• Der foreslås valg af Revisionsfirmaet Beierholm
3) Forslag	6) Eventuelt
• Der er ikke indkommet forslag	
4) Valg af bestyrelsesmedlemmer	
• Peter Fischer-Møller modtager genvalg	

VEJEN TIL OG GENNEM PRÆSTELIVET SKAL STYRKES

To nye hovedbestyrelsesmedlemmer skal fra 1. januar 2026 være med til at tegne foreningens politiske arbejde. Det er teologistuderende Aksel Friberg og hospice- og sognepræst Natalia Packert Andresen. Begge er klar til at bidrage til det fagpolitiske arbejde. Præsten har talt med dem om deres ambition for arbejdet de kommende år

TEKST OG FOTO: SIGNE ETTRUP LARSEN

Aksel Friberg læser teologi på Københavns Universitet og er på kandidaten. Han stillede op til valget i Præsteforeningen, fordi de studerende, som han ser det, skal have en repræsentant i hovedbestyrelsen. Han lægger vægt på brobygning mellem folkekirken og de teologistuderende. »Vi skal skabe interesse for præstevejen. Jeg kunne se det gode arbejde, der er gjort i Præsteforeningen med brobygning. Det vil jeg gerne bidrage til«.

Natalia Packert Andresen har været præst i 17 år. Hun startede med et par vikariater, så fik hun fast stilling i Skive og var sognepræst der, indtil hun for 8 år siden blev hospicepræst og sognepræst i Balling-Volling-Oddense-Otting-Krejbjerg sogne. Hun er derfor ikke alene optaget af funktionspræsters forhold, men også af vilkårene, når man er præst i udkantsdanmark.

Natalia er midt i sit arbejdsliv; hun reflekterer derfor over karriereveje og muligheder. »>

Rekruttering og fastholdelse er blandt de emner, som optager de to nye hovedbestyrelsesmedlemmer Natalia Packert Andresen og Aksel Friberg

Hovedbestyrelsen konstituerede sig med Pernille Vigsø Bagge som formand, Iben Johanne Thomsen som næstformand og Torben Ebbesen som hovedkasserer

»Er min karriere stoppet nu, hvor jeg er der, hvor jeg er, eller kan jeg bruge min erfaring og kompetence?« Hun vil derfor meget gerne være med til som medlem af hovedbestyrelsen at drøfte og udvikle mulighederne for karrierveje for præster.

Bredden i medlemskredsen

Med Aksel og Natalia har hovedbestyrelsen fået to repræsentanter for nogle af foreningens forskellige medlemsgrupper.

» Demografien kommer til at få stor betydning, når der skal flyttes rundt på præstestillinger

De studerende, som er fremtiden og gerne skulle vælge at blive præster, har fået Aksel. Han har tilmed en del erfaring med den folkekirkelige organisation, da han er formand for menighedsrådet i Brorsonskirken på Nørrebro og formand for stiftsrådet i Københavns Stift. »Jeg har en lægmandsviden fra mit arbejde i menigheds- og stiftsrådet. Jeg kender til relationerne mellem de forskellige faggrupper på den folkekirkelige arbejdsplads«. En viden, han forventer at trække på i hovedbestyrelsesarbejdet.

Natalia er funktionspræst, men også præst i et lille flersognspastorat i Vestsalling, Viborg Stift. Hun har med andre ord en stilling, som er fordelt med 40% som sognepræst og 60% som hospicepræst. En sammensat stilling, som mange præster kan nikke genkendende til. En stilling med forskellige opgaver og indbygget potentiale for et arbejdsliv, som det kan være svært at navigere i. Så er hun desuden præst i et af de områder i Danmark, hvor det er vanskeligt at rekruttere, og økonomien er trangt.

Man skal ikke efterlades alene

»Først og fremmest skal vi videreudvikle det gode brobygningsarbejde og skabe interesse for præstevejen. Vi skal se på, hvad der virker, og hvad vi kan gøre for at skabe interesse. Det er vigtigt, at de studerende får øjnene op for præsteembedet«, men lige så vigtigt som det er, at de teologistuderende får indsigt i arbejdet som præst, er det afgørende, at nye præster støttes, får råd og vejledning, især når de starter som præster, siger Aksel som svar på spørgsmålet om, hvad de studerende kan forvente af ham som repræsentant for dem.

Som teologistuderende kender han rigtig mange nye præster og deres erfaring med at

starte i præsteembedet. Derfor er han også optaget af, at der skal etableres kollegiale netværk - særligt for nyansatte. Nye præster skal hjælpes ind i arbejdet og ikke efterlades alene, understreger han.

Selvom Aksel er studerende, er han opmærksom på, at han som medlem af HB også vil arbejde for de øvrige politiske dagsordener, der er i Præsteforeningen.

Kirke på fødder, kirke med rødder

»Funktionspræster falder mellem to stole«, konstaterer Natalia, som klart ser sig som repræsentant for den brede gruppe af præster, der varetager forskellige opgaver, som ikke er knyttet til et sogn. »Der er et klassisk præstesyn i folkekirken. Det betyder, at mange funktionspræster for eksempel ikke har samme kontorforhold som sognepræster«. Hun peger på, at det også kan halte med efteruddannelsesmuligheder, og vilkårene for arbejdet er også forskellige;

når man ikke har et sogn som ramme for arbejdet.

Men Natalia vil også gerne repræsentere den gruppe af præster, der som hun er ansat i et område med få mennesker. Hvor Aksel er optaget af rekruttering, så brænder Natalia for fastholdelse. Det er i sagens natur vigtigt, at der kommer præster til; men det er også afgørende at holde på dem, der er i embedet, konstaterer hun.

Demografien kommer til at få stor betydning, når der skal flyttes rundt på præstestillinger, »men det handler også om at have blik for, at præsters vilkår er forskellige«. Det gælder for funktionspræsterne, men også i forhold til by-land, økonomi, medarbejdere i kirken osv.

Som præster med et ben i sognepræstearbejdet og et andet som funktionspræst, skal vi både være kirke på fødder og kirke med rødder. Hun er glad for at kunne repræsentere begge sider af præstearbejdet. ☸

HOVEDBESTYRELSENS KONSTITUERING

Hovedbestyrelsen holdt møde den 12. januar 2026 og konstituerede sig som følger:

Pernille Vigsø Bagge som **formand**, Iben Johanne Thomsen som **næstformand** og Torben Ebbesen som **hovedkasserer**

Lønudvalg: Martin Rønkilde (formand), Pernille Vigsø Bagge, Iben Johannes Thomsen og Natalia Packert Andresen

Arbejdsmiljøudvalg: Mette Kathrine Grosbøll (formand), Torben Ebbesen, Martin Rønkilde og Natalia Packert Andresen

Boligudvalg: Katrine Bjørn Andersen (formand), Torben Ebbesen, Martin Rønkilde og Natalia Packert Andresen

Uddannelsesudvalg: Kristoffer Johannes Schmidt-Hansen (formand), Aksel Friberg, Iben Johanne Thomsen og Mette Kathrine Grosbøll

Kommunikationsudvalg: Aksel Friberg (formand), Katrine Bjørn Andersen, Pernille Vigsø Bagge og Kristoffer Johannes Schmidt-Hansen

Hovedbestyrelsen har desuden vedtaget, at Natalia Packert Andresen er hovedbestyrelsens kontakt til **PRIS, Værns- og beredskabspræsterne, Studenter- og gymnasiepræsterne, Fængsels- og arresthuspræsterne og Ungdoms- og gadepræsterne.**

Øvrige delforeninger/grupper:

Studerende: Aksel Friberg

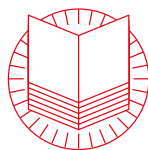
Danske kirker i udlandet: Iben Johanne Thomsen

Emeriti: Pernille Vigsø Bagge

Migrantpræster: Torben Ebbesen

Provster og biskopper: Pernille Vigsø Bagge og Iben Johanne Thomsen

Se den fuldstændig konstituering på Præsteforeningens hjemmeside

Vi er individualister, ikke kun når vi vælger parfume

Lise Ludvigsen har skabt et godt redskab til et sammenhængende billede af de typer af religiøsitet, man møder som præst

Anmeldt af

Flemming Kloster Poulsen

Fortæller, forfatter og tidl. præst.

Religion og det senmoderne samfund

Lise Ludvigsen

Systime 2025, 260 sider

Giorgios Armani har en parfume der hedder *My Way*. Navnet er et godt eksempel på det individualistiske senmoderne menneske. Vi vil have det på vores egen måde. Det gælder også i det religiøse. Vi nøjes ikke med at overta-

on, medier og videnskab. Vi er individualister, ikke kun når vi vælger parfume, men også når vi tilegner os religion.

Det er blot en af de fine pointer i Lise Ludvigsens bog: *Religion og det senmoderne menneske*. Og der er mange andre iagttagelser af sammenhængen mellem samfund og religiøse former og ideer. I lærebogens saglige form folder hun det ud, og resultatet er blevet et meget brugbart overblik over religionens aktuelle former i vores senmoderne samfund – og dermed en bog, som er højst relevant for præster, som til dagligt møder mennesker med vidt forskellige religiøse tanker, ideer og spørgsmål.

Lise Ludvigsen er lektor i dansk og religion på Rosborg Gymnasium og HF i Vejle, og bogen er en undervisningsbog til elever på C- og B-niveau. Dens 230 sider indeholder seks kapitler, og hvert kapitel er bygget op med tekstafsnit, oversigts-skemaer, citatbokse og fotos fra den offentlige debat. Udover at bogen skal tjene som undervisningsbog, kan den i høj grad også bruges som opslagsbog.

Overblik og sammenhæng

Lad os se på bogens indhold. I et introducerende kapitel får vi et billede af det

» **Resultatet er blevet et meget brugbart overblik over religionens aktuelle former i vores senmoderne samfund**

ge familiens og traditionens tro og etik, vi vil i stedet have det på vores egen individuelle måde, og meget ofte stykker vi det sammen med elementer fra både traditi-

Asatro genbruges i moderne populærkultur og individuel tro

senmoderne samfund. Via korte præsentationer af tænkere som Hartmut Rosa, Andreas Reckwitz, Svend Brinkmann og Renata Saleci giver kapitlet sprog til forskellige vinkler på det senmoderne samfund.

Efter introduktionen følger et kapitel om religionskritik, hvor Lise Ludvigsen trækker en linie fra Marx, Freud og Nietzsche til nutidige ateister som engelske Richard Dawkins og engelsk-amerikanske Sam Harris og videre til Humanistisk Samfund i Danmark med en præsentation af deres værdigrundlag og ceremonier.

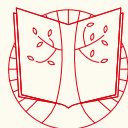
Køn og identitet får også et kapitel, da det spiller en stor rolle indenfor både kristendom, islam og jødedom. Kapitlet viser bl.a., hvor tæt vores syn på køn, seksualitet og familie er forbundet med religion, men også hvor foranderligt det er. For eksempel har vores syn på homoseksualitet og kvindelige præster/imamer/rabbinere ændret sig radikalt i løbet de sidste par generationer. Lise

Ludvigsen viser fint, hvordan der er forskellige tolkninger inden for traditionelt, moderne, fundamentalistisk og sekulært livssyn – og ligeledes hvordan hele woke-bølgen har sat sig spor i religionernes tolkninger af køn og gudsbilleder.

» Kapitlet viser bl.a., hvor tæt vores syn på køn, seksualitet og familie er forbundet med religion, men også hvor foranderligt det er

Videre viser Ludvigsen i kapitlet om asatro, hvordan rekonstruerede elementer fra førkristen nordisk mytologi lever videre i nutidig populærkultur, vikingekunst og tro på guder og jætter. Til sammen en form for religiøsitet, som er udogmatisk, mundtlig, med ritualer, men uden præster og helligskrifter.

Også online religion får et kapitel. Internettet har skabt nye former for religiøs praksis inden for både kristendom, islam og jødedom med online sjælesorg, »

Detaljerne

Af **Hanne Jul Jakobsen**,
Møllevangskirken, Aarhus

Detaljerne

Ia Genberg

156 sider

Gads Forlag (2023)

Man kan vel kalde det en erindringsbog. Hovedpersonen ligger syg med høj feber, og ud af tågerne ser hun fire mennesker, som har haft særlig betydning for hendes liv. Det er erindringerne om disse mennesker, møderne og tilfældighederne, der fortæller, hvem hun selv er. En bog, der på fineste vis skildrer, hvordan vi er vores relationer. Sprogligt præcist fremkalder den følelser af forelskelse, tiltrækning, manipulation, svigt, tryghed og savn – som læser husker man pludselig selv gamle venner, som ikke længere er i ens liv. Jeg slugte den hurtigt, men er slet ikke færdig med at tænke over den. Det er en fejring af venskabet og det fælles liv, af det, som giver os vores identitet, og på sin vis også en nedskrivning af den enkelte, når der står: »Jeget er ingenting andet end dette det såkaldte 'jeg': levn fra de mennesker, vi gnubber os op ad«. ☘

prædikener og gudstjenester. Men også mystik, spiritualitet, mindfulness, yoga og meditation bliver udbredt via nettet og brugt i det enkelte menneskes liv som livsudforskning og selvudvikling. Det særlige er den nemme og hurtige tilgængelighed og muligheden for at løsrive sig fra tid og sted ved at lytte til en podcast på gåturen eller under madlavning. Det fysiske møde, menigheden, fællesskabet med andre er ophævet.

» Videre viser Ludvigsen i kapitlet om asatro, hvordan rekonstruerede elementer fra førkristen nordisk mytologi lever videre i nutidig populærkultur

Bogens sidste kapitel er viet grøn religion, hvor Lise Ludvigsen behandler, hvordan natur- og klimaspørgsmålet har sat sit præg på alle religioner med for eksempel viselser ude i naturen og klimagudstjenester. Mange søger i naturen en slags genfortryllelse, og Ludvigsen trækker bl.a. linier fra kristendommens skabelsestanke over Frans af Assisi til nutidens menneske, som i naturen søger kontakt med det åndelige og spirituelle.

Bogen bør stå på ethvert præstekontor

Af ovenstående skulle det gerne fremgå, at bogen er højst relevant for præster. Her får vi et overblik over det religiøse miljø, som folkekirken virker i, og som den enkelte præst indgår i. Selv har jeg som præst mødt stort set alle de typer af religiøsitet, som bogen præsenterer, og bogen er simpelthen et godt redskab til et sammenhængende billede af det senmoderne menneskes religiøse tanker og forestillinger.

I enhver form for kommunikation skal man være opmærksom på, hvem man taler til, og bogen er en stor hjælp for præsten til at blive klar over, hvem han/hun taler til både fra prædikestolen og i sjælesorg. Derfor vil jeg anbefale den til ethvert præstekontor. ☘

HUSK UVIDENHEDEN!

Hvis vi har lyttet til disse prædikener og livet igennem anstrengt os for at gøre så mange af disse udmærkede gerninger som muligt og tror, at vi bliver belønnet for det på dommedag, så kan vi altså godt tro om igen

Richardt Riis
Horsens

Det undrer mig meget, at så få lægger mærke til det finurlige ved Jesu dommedagslignelse, Matt 25,31-46. Jeg tænker på det mærkelige forhold, at de, der frikendes, spørger, hvornår de har gjort de gerninger, der frikender dem. I langt de fleste prædikener og prædikenvejledninger, jeg har kunnet opspore, går man uden videre ud fra det, man hele tiden har troet på: På dommedag drejer det sig om at komme med så mange gode gerninger som muligt. Man skal gøre sig umage. Man skal huske de fattige og de fængslede. Man opfatter uden videre den række gerninger, som Jesus opregner, som anvisninger til os kristne: Det her skal vi rette os efter, disse gerninger skal vi prøve at få i hus.

» Jeg vil forklare det ved at hævde, at det, Jesus vil med os, er at forvandle os fra at være lovlydige mennesker til at være selvstændige, forstående mennesker

Og så ødelægger Jesus det hele ved at fortælle, at de, der frelses, ikke aner, at de har gjort disse frikendende gerninger. Hvis vi har lyttet til disse mange prædikener og livet igennem anstrengt os for at gøre så mange af disse ud-

mærkede gerninger som muligt og tror, at vi bliver belønnet for det på dommedag, så kan vi altså godt tro om igen. For at komme frem med disse gerninger og samtidig være uvidende om dem som frikendende gerninger, det kan vi jo ikke. Hvordan hænger det sammen?

På samme måde ødelægger Luther vore gode intentioner for os. Han skriver i »Om den trælbarne vilje«, at riget forbliver over de fromme, skønt de hverken selv har søgt det eller tænkt over det. Og han fortsætter med at sige, at hvis de gjorde de gode gerninger for at opnå riget, ville de ikke opnå det.¹

Jeg vil forklare det ved at hævde, at det, Jesus vil med os, er at forvandle os fra at være lovlydige mennesker til at være selvstændige, forstående mennesker. Og jeg vil tilsvarende hævde, at det, Luther vil, er at fortælle os, at troen – lig med den indbyrdes tillid – må »ligge bag alle vore »gode gerninger«. Han tager i »Om de gode gerninger« et ægtepars tillid frem og spørger, hvem der lærer ægtemanden, hvad han skal gøre, og svarer:

Alt det er det alene tilliden, der lærer ham, og det mere end nødvendigt; for der er for ham ingen forskel mellem gerningerne; han gør den store, den lange og de mange ligeså gerne som de små, de korte og de få; og ydermere gør han dem med et glad, fredfyldt og trygt hjerte, og han er i det hele taget et frit menneske.²

Paulus kan ligefrem sige, at de kristne var døde, før de blev kristne, og gennem ordet om Kristus blev gjort levende, Ef 2,1-10. Og det er jo noget af en forvandling, der sker ved at blive kristen. Men tydeligst ses det måske i 1 Kor 10,23: »Alt er tilladt, men ikke alt bygger op«.

At alt er tilladt, er Jesu tilgivelsesord garant for. Det er i kraft af det, at vi kan være ligeglade med al lovtale og alle anstrengelser for at gøre det gode. I stedet kan vi koncentrere os om at opbygge fællesskabet, få tilliden til at vokse og få samhørigheden i de fællesskaber, vi står i, til at slå rod.

» Paulus kan ligefrem sige, at de kristne var døde, før de blev kristne, og gennem ordet om Kristus blev gjort levende, Ef 2,1-10

Det har Paulus givet udtryk for i sit brev til Filemon, dette lille, sprælske brev om den bortløbne slave, Onesimus, som var flygtet fra sin herre Filemon, var kommet til Paulus og blevet kristen ved hans påvirkning. Ham sender Paulus tilbage til hans herre Filemon og giver ham dette brev med. Men han befaler ikke Filemon at frigive Onesimus. Han nøjes med at komme med en række ganske morsomme hentydninger til det inderlige broderskab, der i kraft af Onesimus' kristenstand er oprettet mellem herren og slaven. Han kunne godt befale Filemon, hvad han skulle gøre, men i så fald ville han jo blot handle på lovmæssig manér. Og Paulus vil altså have ham til at handle ud fra en forståelse af det kristne broderskab.

Det samme broderskab kommer Paulus i tanke om i 1 Kor 6,1-8. Ja, jeg siger »kommer i tanke om«, for i de første vers er dette at handle i kraft af det kristne fællesskab glemt af Paulus. Her skal de to uvenner blot lade deres sag bedømme, ikke af en romersk dommer, men af menigheden. Først da Paulus kommer til at bebrejde dem, at »broder fører sag mod broder og det for vantro«, kommer han i tanke om det broderskab, der tænkes at findes mellem kristne. Og så fortsætter han: »Hvorfor finder I jer ikke hellere i uret? Hvorfor lider I ikke hellere tab?« Underforstået: Derved ville I måske kunne bevare den andens tillid.

Sjovt nok har vore udmærkede bibeludgivere her indsat en henvisning til Matt 5,39, ordet om at vende den anden kind til. Hvad de måske ikke lægger mærke til, er, at de derved forvandler alle bjergprædikenens formaninger fra at være tilspidsninger af loven indtil det umulige til at være gode råd om, hvad det må-

Luther forklarer i »Den tyrælbundne vilje«, hvorfor gerningerne er uden betydning for frelsen

ske ville være klogt at gøre, hvis man vil prøve at bevare den indbyrdes tillid. Men det syn på bjergprædikenen har Matthæus måske også. I hvert fald taler han i kapitel 7 ikke om en ydmyg og selvudslettende mand, men om en klog mand, der bygger sit hus på klippegrund.

» Hvad de måske ikke lægger mærke til, er, at de derved forvandler alle bjergprædikenens formaninger fra at være tilspidsninger af loven indtil det umulige til at være gode råd

Og jeg vil altså mene, at det er dé, Jesus vil med sine formaninger: have lovfafhængigheden og de gode moralske gerninger til at forsvinde og tilliden til at vokse. Det er den hensigt, der ligger bag uvidenhedstanken i dommedagslignelsen: De frelste tænkes at have gjort deres gerninger og være fremkommet med deres bemærkninger med den største selvfølgelighed, simpelthen fordi de regnede med, at de med disse ord og gerninger kunne få tillidsforholdet til at bevares. ❧

Noter

1. WA 18,694; se også <http://martinluther.dk/serv-arbit05.html#99>

2. Erl 20,199, se også <http://martinluther.dk/guwe01.html#27>

Søndag seksagesima

Es 45, 5-12; 2. Tim 3, 10-17; Mark 4,26-32 /

Lignelsen om det voksende korn og om sennepsfrøet

Sognepræst
Mette Marie Trankjær,
Falkerslev-Horbelev

» Dagene længes. Også vi længes, om end i en anden forstand

Om søvnløshed og skabelsesmørke

Søvnløshed har uden tvivl altid eksisteret, men det er, som om den i vores af lys formørkede skærmtider får mere og mere presse. Der tales og skrives meget om søvn eller mangel på samme. Søvn kan trackes på særlige ure, så man kan forvisse sig om, hvor godt eller dårligt man har sovet. Det er svært at finde den hvile, der skal til for at kunne vokse, som man skal. Som om en kollektiv hvileløshed har bemærget sig os, som om vi tror, at alt behøver vores i bogstaveligste forstand bevågenhed for at kunne blive til noget. Vi kaster lys ind også på steder, hvor det ikke hører til, men stresser både mennesker og dyr, krop og sjæleliv. Med urbaniseringen er nattemørket ble-

» Længslen er fæstnet i mennesket, men den rækker altid udad mod noget andet. Mod Gudsriget måske

vet en landlig luksus, som Møn og Falster reklamerer med, samtidig med at man råber udkant efter os. Der er blevet langt til manden, der sover i tillid til, at Gud giver væksten dér i mørket. At kornet spirer og vokser, uden at han ved hvordan. Om skabelsesmørket, dét at

SALMER

- DDS 557 Her vil ties / I sne står urt og busk i skjul
DDS 391 Dit ord, o Gud, som duggen kvæger
DDS 720 Som året går
DDS 154 En bondemand går ud at så / Guds nåde er en vintergæk, 100 salmer 825 / Utroligheds frø, KSB 907 / DDS 412 Som vintergrene i afmagt rækker
DDS 476 Kornet, som dør i Jorden
DDS 319 Vidunderligst af alt på jord
(Se i øvrigt FUV's »Bag om Helligdagen«)

Gud skaber mørke som forudsætning for hvile og vækst. Se i øvrigt vejledningen til denne søndag på FUV's side »Bag om Helligdagen«, hvor jeg udfolder navnlig dette aspekt.

Sort er ikke bare sort

Eller man kan inspireres af Ingrid Nymo, når hun i romanen »Kloster« taler om farven sort, for som mørke ikke bare »

»Nej, det er jer, der er grenene, og os, der er fuglene. Hvis I forsvinder, er der ingen ly eller læ for os at finde. Her er troens sennepsfrø vokset til ly og læ for andre, uden at de ved hvordan«. (Fra en samtale om sennepsfrøet i den franske film »Des Hommes et des Dieux« (Billedet))

er mørke, er sort heller ikke bare sort, p. 234-35: »Sort er ikke bare sort«. I nogle typer stof reflekteres noget gråligt, nærmest lyst ind i den sorte overflade. Polyester, viskose, en meget blank bomuld. Det vægrer sig mod at være rigtig sort: Længes efter det hvide. Intet er så smukt som ægte sort: tyk fløj, silke, bomuld, der bare suger blikket til sig som ned i et

på det sorte lærred i universet. Eller, nej, Ordet var en sort prik, der sprang i luften og stadig gør det! Sort er en bøn: et digt om farver »Som den sorte jord, der vil grønnes, som mørket, når det nærer skabelsen«.

Længselsstrengen sættes i svingninger

Dagene længes. Også vi længes, om end i en anden forstand. Den slås an hvert år ved denne tid, denne længslens lange streng, hvis ene ende er fastgjort i mennesket, og hvis anden ende er fastgjort i det, vi længes imod. Det drejer sig om en urgammel længsel. En længsel, som ethvert menneske fødes med og drives af. Det begynder allerede hos det nyfødte ubevidste barn. Man kan ikke forklare barnet, at det skal tage næring til sig, og man behøver det heller ikke. Der er ingen grund til at spørge kvinden: »Hvad er det, du har født?« For det ved hun knap selv til at begynde med. Det, hun ved, for det kan hun se og mærke, er, at ham, der har

» Senere bliver det mere kompliceret. Hvor sidder denne livets længsel? I maven, når man føler sult? I munden, der længes efter mundgodt? I øjnene?

hul, og at der ud af dette hul, igennem en halsåbning, kan komme et ansigt, helt klart i sine konturer ... det kan være salmeagtigt overvældende i skønhed. Det er bibelsk at være i sort, ædelt. Sådan så man mennesket: I begyndelsen var Sort, og så dukkede Ordet op, og Ordet var en celle, som foldede sine muligheder ud

spændt himlen ud, også fra begyndelsen har nedlagt en livets længsel i det spæde barn, så det uafvidende søger næringen på rette sted.

Livets længsel mod sig selv

Senere bliver det mere kompliceret.

Hvor sidder denne livets længsel? I maven, når man føler sult? I munden, der længes efter mundgodt? I øjnene, der kigger langt efter nogen eller noget? I ørerne, når de kildres med velbehageligelige lyde? I fødderne, der bare *vil* danse eller ud at spadserer? I hænderne, der må række ud og røre? I kroppen, der vender sig mod en anden krop? I hjertet, der banker af længsel mod et andet hjerte? I hårene på armene, der rejser sig ved anelsen af det, der er større end en selv?

Måske sidder den længsel alle vegne. Men først og fremmest sidder den mellem Gud og menneske. I Gud, der længes efter sin skabning, i det dødelige menneske, der længes efter sin livgiver. Længslen er fæstnet i mennesket, men den rækker altid udad mod noget andet. Mod Gudsriget måske. Mod det rige, vi anelsesfuldt og længselsfuldt beder om, når vi i Fadervor siger: Komme dit rige. Det rige, hvor mennesket, som hører Gud til, bliver fuldvoksnet og udrustet til al god gerning, som vi hører om det i epistlen. At komme dertil er ikke omkostningsfrit, men kræver en form for vågenhed, der ikke har med søvnløshed at gøre, men er i troskab og udholdenhed at kunne hvile også i det, der ikke er behageligt, hverken for en selv eller andre.

Gud lagde i det mindste frø

Gudsriget ligner sennepsfrøet, der vokser op, giver livgivende skygge og redeplads til fuglene. I den franske film »Des Hommes et des Dieux« møder vi en flok trappistmunke, der længe har levet i samdrægtighed med beboerne i en lille landsby i Algeriet, som de på alle måder hjælper og støtter. Faktisk er landsbyen opstået omkring klostret. På et tidspunkt truer landets øvrighed munkene til at forlade landsbyen. Som kristne er de

ikke længere velkomne. Munkene er utilbøjelige til at forlade stedet, og landsbyens beboere vil nødtigt af med dem. Kun hvis deres tilstedeværelse kunne blive til fare for landsbyens beboere, vil munkene rejse derfra. Mellem en munk, der er læge, og en af landsbyens kvinder finder

» Jesus Kristus er Guds længsel efter os. Vi kunne ikke selv finde tilbage til Gud, for der var så mange længsler

en ordveksling sted, hvor han for ikke at skræmme hende blot siger, at de kan blive nødt til at tage af sted, for de er som fugle, der aldrig ved, hvor de skal hen, hvor de finder en gren at sidde på. Men kvinden protesterer: Nej, det er jer, der er grenene, og os, der er fuglene. Hvis I forsvinder, er der ingen ly eller læ for os at finde. Her er troens sennepsfrø vokset til ly og læ for andre, uden at de ved hvordan.

Guds længsel efter os

Jesus Kristus er Guds længsel efter os. Vi kunne ikke selv finde tilbage til Gud, for der var så mange længsler, der trak vores længselsstreng længere og længere i retningen bort fra Gud. Til sidst stod strengen så stram og spændt, at den kun kunne give et lille ynkeligt, syndigt pling fra sig. I Kristus løsnes og stemmes længselsstrengen mellem os og Gud, og strengen kan igen svinge og vibrere frit. Det er den, der vibrerer, når vi synger salmer, når vi beder, sammen eller hver for sig, tyst eller højt, og det er den, der vibrerer og giver håb, også om det Gudsrige, der skal komme, og som er i frembrud fra den samme midte, altså fra Jesus Kristus. I skyggen af hans kors og i lyset fra hans opstandelse kan vi bygge som fuglene, der bygger rede i sennepsplantens skygge. Fra den midte, der er Jesus Kristus, er der udsigt til det Gudsrige, som allerede og dog endnu ikke er her. Her kan vi stå med vores tro på, at vi skal hente, kun ved at vente. ☸

Når præsten brøler, så englene synger

Anmeldt af

Thomas Godsk Larsen,
cand.mag., cand.theol. og sogne-
præst i Roskilde Domkirke

**Når monstre brøler
og engle synger**
Heavy metal og resonans
Hartmut Rosa
Eksistensen

I slutningen af 90'erne havde jeg en underviser på Idehistorie, som belærte os om, at man i sin iver efter at tage samtidens puls skulle være varsom med ikke i stedet at tage sin *egen*.

» **Personligt har jeg altid mødt en nysgerrighed i miljøet, måske fordi jeg var præstesøn og derfor måtte vide noget mere eller kunne udfordre med nogle holdninger**

Spørgsmålet for denne anmeldelse og personlige rejseberetning ud i heavy metallen skal være, om Hartmut Rosa har gjort netop dette i sin næstseneste bog »Når monstre brøler og engle synger«; at han i sit forsøg på at gribe humlen i musikfænomenet heavy metal med sit reso-

nansbegreb blot har (gen)fortalt sin egen musikhistorie.

Selv vægrede denne anmelder sig ved overhovedet at læse bogen. Dels er jeg for længst blevet træt af os teologers og præsters omklamren af Rosas resonansbegreb, der minder om den omklamren, Svend Brinkmann blev (og stadig bliver) udsat for af os kirkefolk, før nogle af os opdagede, at det i grunden er et andet evangelium, den i øvrigt kloge psykologiprofessor fejrer. Og dels er der noget grundlæggende forkert ved at forsøge at intellektualisere – og således reducere – noget, der skal opleves, opleves som et musikalsk mavestød *in situ*. Som når vi bliver *lidt* for optaget af at forklare gudstjenesten, så vi næsten får tømt den for at være det, den er: noget, der *sker*.

Men et godt tilbud på Bogforum, og ja, så landede den i indkøbsvognen. Og det viste sig snart, at Rosa, som empirisk arbejdende sociolog, alligevel gør et hæderligt forsøg på at gribe, som han skriver, *erfaringen* af heavy metal blandt genrens fans, og hvad der fænomenologisk er på spil i mødet mellem musikere og fans, scene og koncertgængere (s. 18-19).

I de kapitler, der følger, giver Rosa en *tour de force* i metallens historie, i fankulturen, i nogle af de mange sub-genrer og i den særlige (koncert)kultur, der hersker inden for miljøet. Han beskriver, hvor-

dan musikken ligesom gør krav på lytteren med sin *mur* af lyd, hvordan man ikke kan undgå at blive taget *med* (eller stødt fra), hvordan metalkoncerter er *epifaniske*, og hvordan tekst, billedunivers, lyd og fremtoning i ét gestalter en særlig erfaring af musikken, der går i maven og giver »gåsehud og tårer i øjnene« (s. 69ff.). Metal giver en erfaring af dyb resonans, skriver Rosa. Genrens fanskare »ønsker at blive 'kaldt på', rørt og transformeret« (s. 91), for

»metal er ikke skabt til distanceret, analytisk lytning, men til engageret, sindelagsmæssigt åben, uforbeholden – *eksistentiel* – lytning. Metal kræver en 'villighed til at blive kaldt på'« (side 110).

Undervejs giver Rosa en lang række eksempler fra koncerter, festivaler og især sangtekster, der illustrerer hans pointer. Og hele vejen igennem anlægger Rosa et dobbeltperspektiv mellem den faglige refleksion og det personligt oplevede, som eo ipso må følge af ovenstående citat. Nietzsche, Marx og Durkheim blandes op med barndoms- og ungdomsberetninger, for eksempel om dengang i 1987, da Black Sabbath gav koncert i Tiengen, tæt

START HER

Der er ingen blide indgange og overgange til det hårdeste metal.

Her får du fem af de vigtigste fra historien – så er det bare at gå i gang:

Kreator: Terrible Certainty (1987)

Sepultura: Arise (1991)

Carcass: Heartwork (1993)

Death: Symbolic (1995)

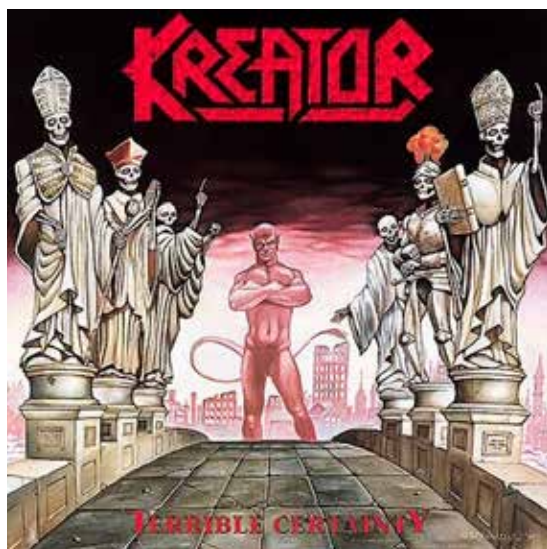
At The Gates: Slaughter of the Soul (1995)

på hvor unge Rosa boede, hvordan Iron Maidens plader bliver soundtracks til hans eget liv, og hvordan festivaloplevelser under et forskningsophold i England slår benene væk under ham.

Allerede i bogens indledning har Rosa leveret en stor *disclaimer*, for som en af vor tids store sociologer, der *selv* har været en del af metalscenen siden sin spæde ungdom, løber han en væsentlig risiko ved at søge at applicere et teorikompleks – hans resonanstæori – på eget levet (musik)liv. Med andre ord: der er risiko for, at han tager sin egen puls i stedet for genrens, kulturens, scenens puls.

Og for en som mig, der selv har været en del af metalmiljøet i snart 35 år, er det til at få øje på, hvor analysen lykkes, og hvor den lider skibbrud. Det kræver dog lige en lille ekskurs ud i min egen historie med metallen.

I slut-80'erne havde jeg stiftet mit første bekendtskab med metal gennem en klassekammerat, og jeg husker blandt andet, at jeg i 1990 så King Diamond »

Kreator: Terrible Certainty (1987)

At The Gates: Slaughter of the Soul (1995)

og Ole Skærbæk (begge *still going strong*) i fredagsunderholdningsprogrammet Elewa2ren, hvor Ole Skærbæk var ude efter King Diamonds okkultisme.¹ Dén optog mig ikke, heller ikke og heller aldrig sataniske eller anti-kristne udtryk hos nogle bands, men *musikken* optog mig, dens kraft og kompromisløshed, dens vitalitet og *fuchfinger* til alt det pæne og pudsede, og jeg kunne ikke få armene ned over, at TV2 spillede metal i bedste sendetid – også selv om det kun var en lille bid af King Diamonds »Sleepless Nights«.

» Genren betjener sig af virkemidler, som er at ligne med iscenesættelsen af en gudstjeneste

Normalt måtte jeg pænt vente til kl. 22 søndag aften, hvor MTV-programmet Headbangers Ball rullede over skærmen, og hvor jeg lærte en lang række af de bands at kende, som jeg stadig lytter til: Cannibal Corpse, Carcass, Slayer, Sepultura, Suffocation, In Flames, Obituary, Death, At the Gates, Children of Bodom og så videre. 1990 var også året, hvor jeg var til min første metalkoncert,

da det tyske thrash metal-band Kreation (også *still going strong*) gav koncert i Aarhus. Jeg tog selv toget fra Aalborg og havde min første band-t-shirt med hjem fra koncerten. Siden er det blevet til utallige koncerter og festivaler og et utal af bands, der er blevet lyttet til, ligesom jeg også *selv* gav den som guitarist og sanger skriver i dødsmetalbandet Despondent Soul i midt-90'erne.

Det kunne jeg skrive en hel bog om, hvis jeg havde opfundet resonansteori-en.

For mens Hartmut Rosas personlige historie med heavy metallen er en anden end min, og hans eksempler og de bands, han fremhæver, ofte er nogle andre end dem, jeg lyttede og lytter mest til, ja, så har han alligevel fat i noget, der vil resonere i miljøet: hans beskrivelser af den særlige indbyrdes solidaritet og, ja, jeg fristes næsten til at sige omsorg, der hersker blandt heavyfans og til heavykoncerter og -festivaler. Den dybe eksistentielle betydning, metal har for mennesker overalt på jorden, fordi de her finder mund og mæle til eksistentielle grænseerfaringer: mørke, død, lidelse, og finder et sted at ventilere dem og mennesker at dele dem med i musikken. At det er musik, man enten elsker eller hader, men aldrig kan forholde sig neutralt til, uanset hvilken af de utallige subgenrer, man dykker ned i.²

Særligt Rosas sans for at beskrive den dobbelthed, som metallen rummer, rammer han rent. Det dybe eksistenslag, musikken rummer – og rammer – som er udspændt i den dobbelthed, vi møder i bogens indledende Nietzsche-citat fra *Also sprach Zarathustra*:

»Det er med mennesket som med træet: Jo mere det ønsker at gå opad og ind i lyset, jo mere stræber dets rødder mod jorden, nedad, ind i mørket og dybet – ind i det onde«.

Ifølge Rosa er det en dobbeltbevægelse, på én gang ind i lyset og ind i mørket, og derfor ville det være forkert at læse musikgenrens optagethed af eksistensens

mørke sider, ofte tydeligst i sub-genrerne dødsmetal og doom-metal, som livsforsægende. Tværtimod er de dybt engageret i livet, i eksistensen. Mange sangtekster og stemninger kunne vi lige så godt have fundet og læst i Salmernes Bog eller i Jobs Bog.

Igennem hele Hartmut Rosas bog løber der også en religiøs åre, som han gerne vil være ved, både fordi genren betjener sig af virkemidler, som er at ligne med iscenesættelsen af en gudstjeneste, og fordi genrens optagethed af det religiøse netop kun kan komme til syne og være forståelig i en kultur, hvor det religiøse eller »det kristne«, som Rosa skriver, udgør forståelseshorizonten (s. 149). Teksterne er ofte optaget af det religiøse, af kristendommen – gerne kritisk, men ofte handler det lige så meget om, at man er kritisk over for religiøst hykleri, over for dogmatisme; man er kritisk over for dem, der udnytter andre gennem deres religion, og kritisk over for dem, der vil styre andre gennem religion. Okay, jeg ved, jeg strækker den her, men er det så forskelligt fra Jesu tale imod al religiøst magtmisbrug?

Der er mange fordomme om kristendommen i metal-miljøet, men meget

sjældent en ligegyldighed. Personligt har jeg altid mødt en nysgerrighed i miljøet, måske fordi jeg var præstesøn og derfor måtte vide noget mere eller kunne udfordre med nogle holdninger. Og endnu mere nu, hvor jeg selv er blevet præst og ofte oplever en oprigtig interesse for

» Jeg husker blandt andet, at jeg i 1990 så King Diamond og Ole Skærbæk (begge still going strong) i fredagsunderholdningsprogrammet Eleva2ren

det, jeg laver, og for, hvorfor jeg er blevet præst. Derfor går jeg nu også og overvejer, om jeg skal have en samtalestarter til næste års Copenhell; en t-shirt med teksten »Præster på Copenhell«. For måske spørger jeg et par af de præster, jeg kender i folkekirken, der har samme musiksmag, om de vil med.

Og ja, så endte jeg alligevel dér, hvor jeg må bringe en afsluttende undskyldning til Jens Erik Kristensen, nu lektor emeritus fra DPU, der sagde de vise ord i et auditorium på Aarhus Universitet i slut-90'erne. For jeg tog vist alligevel min egen puls! Uanset hvad: Tag endelig den tosporede tur med Hartmut Rosa i »Når monstre brøler og engle synger«.

Eller endnu bedre: lyt til noget metal! ☘

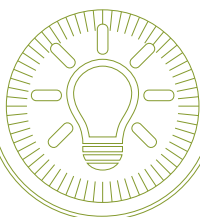
Noter

1. Indslaget ligger på YouTube, hvis man vil se det.

2. Er man interesseret i en tour de force i metallens utallige subgenrer, kan man søge på »metal history« eller »metal genres« på YouTube og finde en række oplysende og i flere tilfælde også ret underholdende videoer.

Sepultura: Arise (1991)

Vidste du, at du på Præsteforeningens hjemmeside kan finde tjeklister med råd og vejledning, til forskellige situationer som f.eks. at være vikar, emeritus, hvis du er syg, overvejer at gå på pension, eller hvis du skal til tjenstlig samtale. Du finder listerne på hjemmesiden under rådgivning.

Præsteforeningen

UGE TIL UGE

KAJ MUNK SEMINAR 2026

9. marts kl. 9-16

Med Ordets Sværd: Kaj Munks prædikener som åndelig oprustning?

Åndelig oprustning er på manges læber, men hvad er det egentlig, og hvad skal det til for? Kaj Munk beskæftigede sig åbenlyst med oprustning. Det var i militaristisk og fædrelandskærlig forstand, idet han som modstandsmand kæmpede mod den tyske besættelsesmagt. Men det var også oprustning i åndelig forstand. I stedet for at kalde det åndelig oprustning kaldte han det et sted i sine prædikener for »åndelig mobilisering« og et andet sted for »åndelig dygtighed«. Til årets Kaj Munk seminar vil vi beskæftige os med Kaj Munks prædikener i lysets af debatten om åndelig oprustning. Kaj Munks prædikener er nemlig et klude-tæppe af forskelligartet, oprustende forkyndelse. Nogle steder er han moraliserende og tordner mod indtagelse af alkohol, andre steder er han digterisk og skriver rørende og opbyggeligt om kærlighedens forvandlende kraft. Nogle prædikener er en 10-linjes rapport over en tur til Lolland, andre er lange novelle-lignende kampskrifter. Hvordan kan Maj Munks prædikener gøre os klogere på, hvad åndelighed er, og er forkyndelsen måske den åndelige oprustnings hof-disciplin?

I år består programmet blandt andet af en paneldebat og et foredrag.

Foredrag: Profet og digter: Kaj Munks prædikener v. Ida Gammelmark, sognepræst.

Paneldebat: Forkyndelse som åndelig oprustning v. Gitte Buch Hansen, professor emerita ved afdeling for bibelske eksegese ved KU, Kjeld Slot Niels, provst og tidligere lektor ved pastoralseminariet, Andreas Meng, sognepræst. Moderator: Niels Hvelplund, sognepræst.

Praktisk info

Sted: Kaj Munks Præstegård, Vesterhavsvej 7, 6990 Ulfborg.

Tilmelding: Til Morten Fester Thaysen, mth@km.dk (senest onsdag den 25. februar).

Pris: 200 kr. (inkl. forplejning. – betales på MobilePay på dagen.

Arrangør: Ribe Stift i samarbejde med Den selvejende institution Kaj Munks Præstegård i Vedersø samt Ringkøbing Fjord Museer.

SEKRETARIAT

PERSONALIA

DØDSFALD

Åse Lambert Andersen

pastor emer., tidl. Verringe. Født den 9. maj 1944, død den 3. januar 2026.

Henrik Emanuel Hansen

pastor emer., tidl. Skt. Lukas. Født den 12. juli 1954, død den 6. januar 2026.

Else Marie Dybdal Nielsen

pastor emer., tidl. St. Fuglede-Ll. Fuglede-Jorløse. Født den 25. februar 1946, død den 6. oktober 2025.

AFSKED

Tamira Mariann Jørgensen

sp. (kbf) i Ketting-Asserballe Pastorat i Haderslev Stift er afskediget med pension efter ansøgning fra den 30. april 2026.

Carsten Marvig

sp. (kbf) i Storrø-Stjær Pastorat i Aarhus Stift er afskediget med pension fra den 31. maj 2026.

UDNÆVNELSER

Sofie Cecilie Sønderlund Hagesen

er ansat som sp. (kbf) i Ensted Pastorat i Haderslev Stift fra den 1. februar 2026.

Jytte Brønnum Kristensen

er ansat som sp. (kbk) i Fåborg-Årre Pastorat i Ribe Stift fra den 1. marts 2026.

Emma Kirk Pedersen

er ansat som sp. (kbk) i Nordsalling Pastorat i Viborg Stift fra den 1. februar 2026.

Dan Markus Hector

er ansat som sp. (kbk) i Nørre Løgum Pastorat i Ribe Stift fra den 1. februar 2026.

Bergur Johannesen

er ansat som sp. (kbk) i Skive Pastorat i Viborg Stift fra den 1. februar 2026.

Øjvind Hansen

sp. (kbk) i Østermarie Pastorat er ansat som sp. i Varde Pastorat i Ribe Stift fra den 1. februar 2026.

Henrik Bech Storgaard Kildahl

er ansat som sp. i Vestervang Pastorat i Viborg Stift fra den 1. februar 2026.

NAVNEÆNDRING**Line Bjørn Hansen**

sp. i Husumvold har ændret navn til Line Bjørn-Rosing.

LEDIGE STILLINGER

Det fulde opslag på disse stillinger, kan ses på Jobportalen på www.praesteforening.dk

Provst Langeland-Ærø Provsti, sognepræst (kbk) i Longelse-Fuglsbølle-Skrøbelev Pastorat

Stillingen som tjenestemandsansat provst for Langeland-Ærø Provsti og sognepræst i Longelse-Fuglsbølle-Skrøbelev Pastorat i Fyens Stift er ledig til besættelse den 1. juni 2026.

Stillingen er en fuldtidsstilling. Den administrative/ledelsesmæssige del af stillingen udgør 50%. Ansættelsesproceduren foregår efter reglerne i §14a i bekendtgørelse om lov om ansættelser i stillinger i folkekirken m.v. (LBK nr. 864 af 25/6/2013). Der er tilknyttet en sekretær til provstiet. Provstikontoret er beliggende i Rudkøbing.

På Præsteforeningens jobportal, www.praesteforening.dk, kan du se meget mere og læse hele stillingsopslaget samt embedsbeskrivelsen fra menighedsrådet. Udløber den 9. februar 2026.

Sognepræst (kbk) i Lille Heddinge-Havnelev-Højerup Pastorat

GENOPSLAG

Stillingen som tjenestemandsansat sognepræst (kbk) i Lille Heddinge-Havnelev-Højerup Pastorat, Tryggevejlede Provsti i Roskilde Stift er ledig til besættelse. Stillingen er en fuldtidsstilling.

Som ny sognepræst får du et introduktionsforløb, hvor du får en mentor, der guider dig igennem i den første tid i embedet og sætter dig nærmere ind i de forskellige arbejdsopgaver, der er for en præst.

På Præsteforeningens jobportal, www.praesteforening.dk, kan du se meget mere og læse hele stillingsopslaget samt embedsbeskrivelsen fra menighedsrådet.

Udløber den 9. februar 2026.

LEDIGE STILLINGER

Det fulde opslag på disse stillinger, kan ses på Jobportalen på www.praesteforening.dk

Sognepræst i Ravnsbjerg Pastorat

Stillingen som tjenestemandsansat sognepræst i Ravnsbjerg Pastorat, Aarhus Søndre Provsti i Aarhus Stift er ledig til besættelse den 1. maj 2026 eller snarest derefter.

Til stillingen er knyttet en forpligtelse på 25% til at løfte fælles udviklingsprægede opgaver i provstiet i et af biskoppen fastsat regulativ. Stillingen er en fuldtidsstilling.

Som ny sognepræst får du et introduktionsforløb, hvor du får en mentor, der guider dig igennem i den første tid i embedet og sætter dig nærmere ind i de forskellige arbejdsopgaver, der er for en præst.

På Præsteforeningens jobportal, www.praesteforening.dk, kan du se meget mere og læse hele stillingsopslaget samt embedsbeskrivelsen fra menighedsrådet.

Udløber den 9. februar 2026.

Sognepræst (kbf) i Havnbjerg Pastorat

Stillingen som tjenestemandsansat sognepræst (kbf) i Havnbjerg Pastorat, Sønderborg Provsti i Haderslev Stift er ledig til besættelse den 1. juni 2026.

Stillingen er en fuldtidsstilling.

Som ny sognepræst får du et introduktionsforløb, hvor du får en mentor, der guider dig igennem i den første tid i embedet og sætter dig nærmere ind i de forskellige arbejdsopgaver, der er for en præst.

På Præsteforeningens jobportal, www.praesteforening.dk, kan du se meget mere og læse hele stillingsopslaget samt embedsbeskrivelsen fra menighedsrådet.

Udløber den 16. februar 2026.

Sogne- og hospitalspræst på Filadelfia, Psykiatrisygehuset i Slagelse samt Tersløse-Skellebjerg Niløse Pastorat

Stillingen som overenskomstansat sogne- og hospitalspræst på Filadelfia i Dianalund, Psykiatrisygehuset i Slagelse samt Tersløse-Skellebjerg Niløse Pastorat i Ringsted-Sorø Provsti i Roskilde Stift er ledig til besættelse.

Stillingen er fordelt med 50% på Filadelfia; 40% på Psykiatrisygehuset i Slagelse samt 10% i Tersløse-Skellebjerg-Niløse Pastorat. Stillingen er en fuldtidsstilling.

På Præsteforeningens jobportal, www.praesteforening.dk, kan du se meget mere og læse hele stillingsopslaget samt embedsbeskrivelsen fra menighedsrådet.

Udløber den 9. februar 2026.

TEOLOGISK BOGKLUB

20% RABAT

RABATKODE: IKRISTENDOMMEN26

BESTILLINGSFRIST: TILBUDET

GÆLDER FRA D. 23. JAN. – 6. FEB.

– Kristeligt Dagblad

Litteraten **Hans Hauge** fortæller om sit liv, og om hvordan de store bølger i ånds- og kristendomshistorien har været med til at forme det.

Oplev Nils Gunder Hansens rejse gennem troens facetter, fra ungdommens opdagelser til alderdommens erkendelser.

SE OG KØB BØGERNE PÅ EKSISTENSEN.DK

eksistensen

Uddeling Jens Vares Legat

Et antal legater er til uddeling af Jens Vares legat. Der uddeles til teologiske studenter og kandidater til studieophold i udlandet, fortrinsvis ved tyske lutherske universiteter.

Ansøgning med studiebeskrivelse herunder oplysning om ansøgt beløb, cv samt relevante eksamenspapirer sendes til Biskoppen over Aalborg Stift, Thulebakken 1, 9000 Aalborg eller via mail til kmaal@km.dk. Ansøgningsfristen er 1. april 2026, men ansøgninger behandles løbende.

Præstekraver

vaskes og pibes. Poignetter vaskes.

Else Markussen

Svanevej 4, 7600 Struer

Tlf. 2298 6246

Mail: elsemarkussen2607@gmail.com

Præstekraver

Vaskes og pibes og Poignetter vaskes.

Anni Kant

Kronhjorten 129, 7500 Holstebro

E-mail: repair@annikant.dk

Mobil 2087 9525

Vaskning og pibning af præstekraver og poignetter

Lis Pedersen

Søndervænget 41 B,

7790 Thyholm

Mobil 2681 9187

KOLOFON

Den danske Præsteforening, Rosenvængets Alle 16, 2100 København Ø. Tlf. 35 26 05 55. Tlf. tid 10.00-15.00. Mail: ddp@praesteforening.dk Formand: Sognepræst Pernille Vigso Bagge, John Steinsbecks Allé 188, 1. th., 9220 Aalborg Øst. Tlf. 23 35 20 44. Ansvarsh. red.: Pastor Jakob Brønnum, Rosenvængets Alle 16, 2100 København Ø. Tlf. 53 60 84 96 • Artikler, debatindlæg og arrangementsmeddelelser (uge til uge) e-mailles som vedhæftet fil i wordkompatibelt format til redaktøren: red@praesteforening.dk • Deadline: Fredag 2 uger før udgivelsen • NB: Anmelderbøger sendes til Præsteforeningens Blad, Strandbygaard, Trykkerivej 2, 6900 Skjern • Annonceindrykning: Direkte til Den danske Præsteforening • Du skal selv kontakte Præsteforeningen, når du flytter – vi får ikke besked fra postvæsenet eller folkeregisteret • Hjemmeside: www.praesteforening.dk • Tryk: Strandbygaard, 6900 Skjern. ISSN 2596-822X • Kontrolleret oplag: 2.956 eksemplarer i perioden 2. halvår 2024 – 1. halvår 2025.

www.praesteforening.dk